

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 99. ANUL XVI.

Telegrafulu este de doue ori pe septimana: joi'a si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate contra expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Insertele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2. cr. v. a.

Sabiu, in 5/17 Decembre 1868.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

Apropiandu se capetulu anului 1868, se deschide prin acést'a prenumeratiune noua la acést'a foia.

„Telegrafulu Romanu“, va est cá si pâna acum de doue ori pe septamana Joi'a si Dumineca — Pretiulu abonamentulu e:

Pentru Sabiu pe anu 7 fl., pe 1/2 de anu 3 fl. 50 xr., pe 1/4 anu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Trannia si Monarchia austro-unguresca pe anu 8 fl. pe 1/2 ana 4 fl., pe 1/4 anu 2 fl. v. a.

Pentru Romania si strainetate, pe anu 12 fl.; pe 1/2 anu 6 fl. pe 1/4 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu întârziá cu tramitarea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogámu a se scrie curatu, si epistolele de prenumeratiuni a ni se tramite francate — adresându-le de dreptulu la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“
in Sabiu.

Cuventulu de tron,

cu care Maj Sea c. r. Apostolica au inchisu diet'a Ungariei.

Domnii mei, magnati si deputati!

Cu diu'a de astadi se incheia activitatea legislativei acesteia si Noi amu doritu a incheia in persóna diet'a presenta, a cárei activitate fructifera nu-si afla esemplu in istoria Ungariei de mai multi seculi.

In mijloculu unoru referintie seriose si dificile amu conchiamatu Noi acum trei ani diet'a acést'a pentru deslegarea unei probleme mari.

Tient'a si nesuinti'a Nóstra comuna au fostu, a deslegá tóte acelea cestiuni, care nu numai in trecutulu mai recentu, ci inca de seculi intregi au fostu isvorulu neincrederei, stagnatiunei si alu disordiniei.

Cu tóte ca prejudetiele ereditate din trecut, puterea usului, jalusi'a nutrita prin evenimente si contrastulu parotu alu intereselor au mai maritu incurcárele situatiunei: totusi Ni-au succésu a deslegá in modu ferice problem'a cea grea.

Legamentulu celu sinceru dintre rege si natiune au eluptatu succésulu acést'a.

Dietei acesteia i se cuvine glori'a, pentru ca au facutu capetu acelei nesecuritati politice, a situatiunei politice, care condamnă la inertie puterile cele mai nobile ale natiunei.

In locul disordinilor de dreptulu statulu dintre cele doue teritorie ale statulu din monarchia Nóstra au pasitu relatiunile imprumutate de amicitia si de stima.

Acestea doue teritorie de statu din monarchia austriaca si administrea independinte sub regimu parlamentariu constitutionalu afacerile sele publice, pre cându in privinti'a cestiunei acelei'a momentose, care privescu la afacerile comune ale monarchiei si suntu statorite din ambele parti, fia-care teritoriu de statu are influinti'a sea constitutionale in mesura egala cu cel'a-laltu teritoriu de statu.

Cautându si aflându monarchia punctulu seu de gravitate in sine insesi, merge cu putere reinita inainte pre calea cea noua, a cárei tienta forméza pacea si fericea, dara totu odata si servarea positiunei acelei'a, care e chiamata a o ocupá in rendulu statelor Europei.

In modulu acést'a s'a astupatu isvorulu, din care curgeau calamitatiile trecutulu, si deasupra isvorulu acestu'a se radica monumentulu duratoriu alu credintiei, amórei de patria si alu moderatiunei unguresci, pre care istoria au insemnatu dejá de acum unu siru lungu de urmári mari si salutarie.

In urm'a incoronárii Mele solemne cu corón'a S. Stefanu eredita dela strabunii Mei, constitutionea unguresca au capetatu deplina insemnatate, Noi insa amu restituitu ponderositatea istorica si insemnatatea istorica a titulei de rege ungurescu, si nutrimu consciinti'a secura, ca prin acést'a imperiulu Nostru nu s'au slabit, ci si-au recastigatu numai bazea si puterea sea cea vechia.

Condusi de convictiunea acést'a amu restabilitu fatia cu tierile externe titulu monarchiei Nóstre amesuratu legiloru si factoriloru vitali.

Cu Croatia si Slavonia s'au făcutu pre bazea unei complanári drepte a intereselor din ambele parti o intrunire de dreptulu statulu, carea a reinitu legatur'a, ce au existatu intre ambele popóre sorori seculi intregi in tempuri bune si rele. Noi sperámu tare, ca sinceritatea intima a legamentulu acestu'a iera v. intruni natiunea unguresca si croata alti seculi intregi in alipirea cátra cas'a Nóstra regia si cátra patria comuna.

Unirea Ungariei si Transilvaniei au pasitu in sirulu faptelor implinite.

Prin urmare integritatea imperiulu S. Stefanu au ajunsu la valóre in o astfel de mesura, precum nu s'au bucuratu tier'a de acést'a mai multu cá de trei seculi.

O garantia pentru integritatea coróniei unguresci si a monarchiei Nóstre e legea cea noua de inarmare.

La organizarea puterei armate a-ti recunoscutu cu incredere si prudintia adenca necesitatea armatei comune si prin acést'a a-ti creatu o putere armata, care va protege desvoltarea monarchiei.

Pentru spriginirea acelei'a e chiamata armarea generala — ea deschide in momente de periculu unu câmpu nou pentru virtutea cea vechia, despre care ne dan foile istoriei unguresci unu testimoni asiá multu stralucitu.

Intârindu astfelu positiunea Ungariei Nóstre iubite si a monarchiei Nóstre, aflámu intr'acést'a totu odata si garantia pácei din afara, a cárei sustinere neconturbata o numerámu intre datoritiile Nóstre cele mai eminente, ce le avem cá regentu.

D-Vóstre a-ti inaintatu desvoltarea natiunei, creându o lege despre educarea poporulu, carea de-si cere sacrificii dela singuratecele interese particulare, totusi pune fundamentu pentru o sistema a culturei poporulu, care va fi chiamata a dá unu spriginu tare progresárii spirituale si materiale a tierii.

Egal'a indreptátre, de care s'au bucuratu dejá pâna acum cetátenii de statu a-i diferiteloru nationalitati atátu in privinti'a politica cátu si cetátenesca, o a-ti estinsu si asup'a usului limbei loro, asigurându prin o lege cerintiele acelea ale loro, care nu stau in contradicere cu conditionile administratiunei publice si ale juridictiunei. Sperámu, ca credinciosii Nostrii, ce nu se tienu de limb'a unguresca voru afla deplina liniscire in consciinti'a, ca constitutionea i asecura in asemenea modu fiecáru cetátienu libertatea si desvoltarea limbei sele materne.

Totu principiulu acést'a de egala indreptátre l'ati urmatu, cându a-ti estinsu esercérea drepturiloru constitutionali si asupra cetáteniloru israeliti din tier'a, cari pâna atunci nu cunoscuse fára sarcinele, déra nu si beneficiile constitutionei.

D-Vóstra a-ti luat u la regularea relatiunilor dintre confessiunile crestinesci de basa principiulu de egala indreptátre cetátenesca si religioasa.

D-Vóstra a-ti facutu prin continuarea procederei nóue possibila o justitia iute si ridicarea creditulu, — fára de a asteptá terminarea constitutionale a reformeloru privitoare la justitia, ce sau pretinsu de unu timpu mai indelungatu.

Prin regularea si ordonarea de stergerea decimeci vinulu a-ti asecurat u unui ramu alu productiei din patria desvoltarea libera.

Pre terenulu finantieloru a-ti aflatu prin tactu nimeritu calea adevarata si incuviintiându de o parte tóte acelea mijlóce de bani, care le cerea administratiunea tierii si sustinerea creditulu, a-ti supusu de alta parte preliminarile asteroute dietei unei esaminári strasnice.

Progresulu Ungariei depre terenulu materialu nu stá pâna acum'a in nici o relatiune cu averile ei naturali; legelatiunea insa au cuprinsu tóta intrég'a insemnatate a progresulu materialu.

Ea ordana cladirea liniiloru noue de drumu de feru si incheia cu mai multe staturi externe conventiuni folositoare.

Tóte dispositiile acelea sau facutu fára de a conturbá economi'a statulu, ba inca in unele privintie, precum d. e. la statorirea pretiulu sárei, se putura usiurá sarcinile poporulu.

Diet'a au savarsitu unu opu mare si greu si succésulu au intaritu in Noi convictiunea, ca bazea, pre care au fostu cu putinti'a a sevarsi in unu timpu asi'a scurtu dispositii asiá salutarie, posedo tóte cerintiele deplinei facultáti de vietia, ca bazea acést'a e buna si ca coresponde intereselor natiunei.

Domnii mei magnati si deputati!

Dupa ostenelele din dilele trecute ve veti întórce la focariulu DVóstra casnicu.

Semnele deja visibile de avantarea spirituale si materiale a natiunei ve póte umplé inim'a de bucurie si inca déca se va ivi succésulu in mesur'a aceea deplina, cu care respalesce provedinti'a divina energi'a si perseveranti'a, atunci posteritatea cu multamire si va aduce aminte de acei'a, cari au adusu inflorirea patriei.

Si acum primiti regi'a Nóstra multiemire intima si o spuneti acést'a si intregi natiuni, care, dânduve cu tactulu seu politicu traditionalu spriginu, au facutu posibila crearea legiloru acelor'a de mare insemnatate, care le-amu sanctionatu prin puterea Nóstra regia.

Atotopolintele sa sustiena in viitoriu acea concordia intima, care nu numai ca au produsu urmári grandiose pre câmpulu politicei, ci inca au legatu pre domnitoriu si poporu cu legamentulu amórei si increderei si ne au aratatu de nou, ca numai domnitoriu unu poporu fericitu se póte simti ferice.

Prin aceste dechiarámu diet'a presinta de inchisa.

Necesitatea insociriloru la romani.

(Capetu.)

Nu voi u sa mergu mai departe in descrierea acestoru fatalitati, fiesce cine, care a tráitu si a avut u de a face cu poporulu le va cunósce prea bine, ci vreau sa dica numai atá'a, ca pentru de a incungurá periculu, care amenintia poporulu nostru priu cultura superficiala, este neaperatu de lipsa, cá inteliginti'a poporulu nostru sa grabésoa, pâna n'a inceputu inca vermele periciunei a ród la radacin'a arborelui nationalu, a-i asigurá existinti'a pre o basa solida si tare. Tempurile trecute de trista memoria, n'a fostu in stare a sguđu edificiuulu nationalu, pentru ca erá fondatu pre moralitate; si déca acést'a nu se va conservá, a-

tunci nu fortuna, dară ventofetie în voru elatină. Pentru aceea este necesitate, că poporul sa aiba pre lângă preoți apti, școli bune, unde sa se intereseze în moralitate și sa se lumineze cu o cultura adevărată și unu rădănu materiale. Pentru ca e lucrul constatatu de esperintia, ca ori-cătu de frumoșe sa fia puterile intelectuale a unui individ prin urmare și a unui popor, fără de sprigiu și în privința materiale, elu pôte fi impeditu, pôte fi chiaru ologitu și redusu la neproductivitate, la mörte. Materi'a acést'a însă mai lesne se pôte prin intrunirea puteriloru mai multor'a prin insociri. Asiã nu mai putem sperã rezultate, cari sa nu ne lasa a cadé în gur'a unui proletariatu despretiabile de ori și cine.

Însa cum vomu putea aduce pre poporulu nostru la o stare materiala mai buna?

Întrebarea acést'a nu este grea de deslegatu și aru merita atentiunea tuturor acelor'a, cari se ocupa mai seriosu cu progresarea poporului. Eu me voi încercã cu acést'a ocaziune a dá numai óresi-cari indigitãri dupa care s'aru putea deslegã acést'a cestiune momentósa.

Amu disu ca poporul trebuie sa se insotiésca, se formeze între sine reuniuni. Dară ce forma și ce caracteru sa aiba aceste reuniuni?

Sa fia ele reuniuni precum le vedemu pre la orasie infintandu-se: de „consumu“ de „imprumutu“, de „agricultura“ s. alt. sêu sa fia reuniuni tienutale (cercuale, comitatense) cari se cuprinda tóte trebuintele poporului în afacerile sele, precum d. e. le-au propusu ministrulu Eötvös? Eu dicu ca reuniunile din cestiune sa nu fia deocamdata nici de unu felu nici de altulu, ci sa fia „reuniuni comunale-nationale“, cari în genes'a lor restrinsa la o comuna se aiba în vedere cãratu numai cultur'a intelectuale a poporului, și lucrarea pãmentului într'unu modu mai rationalu. Și apoi intarindu-se o astfelu de „reuniune comunale“ prin ajungerea scopului, pôte merge și mai departe, pôte, avendu putere materiale sa infintieze reuniuni de imprumutu pentru de a dá poporului indemn la speculatiuni comerciale, asemenea reuniuni de consumu, pentru de a-lu asigurã contra siartatãnismului jidovescu și a altorã sugatori a-i poporului; pôte cercula de activitate alu reuniuniloru acestor'a sa-lu estinda preste unu tienutu sêu cercu întregu pentru de a se uní și combinã astfelu tóte interesele poporului generalisându-se iubirea fratiesca. Însa pâna cându poporul va deveni la asiã o putere vitala, trebuie sa-si punã mai înainte unu fundamentu solidu, pre care sa-si póta zidi edificiuu nationalu. Și pentru de a pune unu astfelu de fundamentu, e cu scopu, cá sa se infintieze mai înainte de tóte prin comune în genere luându-se, reuniuni comunale nationale. La aceste sa iee parte toti locutorii unei comune, și prin contributiuni anumite în bucate (fructe) sêu în bani pre tempulu racóltei (culesului) sa se infintieze unu fondu, care sa servésca scopului reuniunii. Întrebuintarea cea mai buna a fondului aru fi, cá o $\frac{1}{3}$ sa se capitalizeze în locuri sigure cu procentu legiuite, iera din ceea-laita parte sa se procure jurnale agronomice, cârti scolare pentru baietii seraci, sa se infintieze biblioteca comunale de cuprinsu pedagogicu, economicu și beletristcu, și sa se ajutoreze tineri din comuna, cari suntu la școli mai înalte și nu potu avea dela pariatu subventiunea cuvenita.

Iera membrii reuniunii adunându-se în adunãri generale spre consfãtuire pentru ajungerea scopului se formeze și adunãri ordinari d. e. Duminica dupa amedi, în care sa-si comunice ideile, sa cetésca cârti și jurnale și sa li se tiena prelegeri din partea intleginbei despre crescerea copiloru, despre economiã rationala, despre industria, comerciu s. alt. și asiã aru avea ocaziune nu numai membrii reuniunii și alti ascultatori a se lumina și intari în moralitate, — ci și inteligintiã nóstra de prin comune precum suntu preoții, invetiatorii, cantorii și alții multi, cari din caus'a lipsei n'a pututu invetiã decâtu vre-o doué trei clase gmnasiali sêu reali, cetindu și invetiandu pre alții aru invetiã și ei, s'aru însufleti în favorea loru a purtã economiã rationala a întreprinde speculatiuni comerciale și a fi întru tóte de modelu poporului, carele i-aru imitã. (Tóte aceste s'aru pute și de cátra comunele bisericesci, cari suntu deja reuniuni legale. R.)

Iera generatiunea cea nouã invetiandu în școlã comunala și intrandu dupa cursulu scolaru cá membri în reuniune, unde iera aru invetiã, aru deveni fără indoieã iubitorie de invetiatura, aplicata

la sciintie cu care suntu imprenate cultur'a și moralitatea. Aru deveni iubitori de natione și patriacãci i-aru conósce însemnatatea, aru deveni pretinitori de gliã stramosiésca de care erã legati parintii lui, nu o aru vnde la straini cu pretiuri bagatele, ci s'aru stradui sa o marésca și asiã sa o lucre, încãtu ea cátu de mica fiindu totu sa-i îndestulésca tóte trebuintele.

Astfelu amu radicã poporul, astfelu l'amu scóte din indolentiã în care parte a cadutu, l'amu lumina și i-amu îndreptã moravurile și amu pune o basa solida esisintiei sele nationale.

Pentru ajungerea la acestu frumosu castigu nationalu se cere dela conducatori poporului dela preoți, invetiatori și dela tóta inteligintiã comunale, cá se lape de passivitateã și indiferentismulu, sa lape de egoismulu și ambitiunea personala sa reconósca ca numai cu vre-o câte-va injuratori politici în unu diariu nu se face fericirea nationei și se punã mân'a la lucru, cá sa nu perdemu prin lassitateã nóstra puterea vitala a poporului, care a conservat'o stramosii nostri prin tóte vicissitudinile seculiloru barbare, sa nu perdemu acum în secululu desvoltãrei și alu luminãrei prin stagnatiunea în obscurantismu, ci sa o intãrimu și înmóltimu și asiã vomu putea cu caracteru firmu cu brãtu tare și înaltu, cu cultura și putere morala a ne opune neîndreptãtiriloru și fatalitãtiroru unui atacu ce nearu amenintiã, fia acel'a în ori-ce forma.

N. Prosteanu.

Eveneminte politice

Dupa închiderea dietei partidele aceleia au începutu a cugetã ca venitoriu. Dejã în órele de despartire se gandira la urmare ce trebuie se o observe, cá sa póta fi reprezentate în dietra fitorie. De a k' capulu majoritãtii din sesiunea respirata dice cátra ai sei cá deca alegerile voru fi totu de unã rezultatulu unei precegetãri matre și îniscitatiunii și procederea nóstra va fi justificata. Recomãnda mai departe chiarificarea opiniunii publice în asta directiune. Încheia rugându-se lui Ddiu, cá ceea ce s'a facutu pâna acum sa nu se nimicésca, cãci nimicinduse, aru capatã tier'a o loviturã grã în urm'a cãrei totu ce s'a facutu aru dispãrea, ca cându nu aru fi fostu nici odata.

„Proclamatziunile romanesci,“ facu și acumu rotundã prin foile pestane, cari dupa cum a pututu vedé cetitorii din notitiã din nr. trecut, scósa din S. Bl., se reducu la o condolentiã cu acei cãroru li se intenta procesu pentru prononciamentu. În foile din Pest'a și Vien'a vedemu continuându-se o maniera gresita. Ele atitia și irita și nelinicescu și animile celoru mai pacnici. Ele spunu meren pe trupa romanesci ca sa apropia de fruntariile transilvane și adaugu ca secuii din Trei scaune și Ciucu suntu de ajunsu „sa faca ap'a unei încercãri de rescóla (?) în asiã numita Dacia centrale.“

Legea nationalitãtiroru și a uniunii precum și alte legi votate suntu sanctionate.

Cris'a orientale ce erã se erumpa, se va delaturã. Neintelegere proveni din ajutorarea ce o da Grecia Creteniloru.

În spaniã a erumpu revolutiune republicana contra monarchistiloru.

Diet'a Ungariei.

În siediintia (casei de susu) din 2 Decembre e la ordinea dilei continuarea desbateri speciale asupra legii pentru se la popularia, carea dupa putiene discussiunii se primesce fără modificatiune pâna la § 57.

Siediintia (casei de josu) din 2 Decembre. Proiectele despre regularea relatiuniloru interconfessiunale dintre confessiunile catolice, despre procesele divortale la casatoriile amestecate, despre inarticularea episcopieloru gr. cat. din Alb'a Jolita și Gherla și despre drumulu de feru din Transilvaniã se cetescu și se primescu a treiã óra.

Se cetescu referadã sectiunii juridice despre proiectulu de lege despre controlã datoriiloru încarãte. Sectiunea a VII. da în privinã acést'a unu votu separat. Însa la desbateru speciala se primescu singurãtii §§-fi din proiectu neschimbatu.

Urméza la pertractare proiectulu de lege despre pensiunile comune.

În desbateru speciala face Col Tissa propunerea ca sa remãna afara §. 2. (despre pensi-

unile oficialiloru ce nu se tienu de ramii administratiunii comune)

Se încinge o des-batere infocata asupra cestiunii acesteeã, a cãrei rezultatulu e ca, facendu-se votare nominala, 104 veturi suntu pentru, eara 105 veturi contra primirei §-lui. Absenti au fostu 141 deputati.

În fine se cetescu raportulu comisiunii de inarmare despre modificatiunile proiectulu de inarmare, și se primescu singurãtecele modificatiuni fără discussiune

În siediintia (casei de susu) din 3 Decembre se alege la propunerea presedinte ni unii dintre membrii croati de membrii pentru diferitele comisiuni. Dupa aceea se primescu proiect-le de lege despre espropriatiune și despre concessiunea drumulu de feru în liniã cátra resaritu (din Transilvaniã), mai încolo se primesce legea despre ridicarea episcopiei rom din Alb'a-Iolita la dignitate de metropolia și despre imatricularea episcopiei gr. cat. din Lugosiu, și în fine legea despre procesele divortali la casatori amestecate inca se primescu fără modificare.

Siediintia (casei de josu) din 3 Decembre. Ludu Schwarz propune, cá sa se încarce ministrulu de culte, sa asténa dietei viitoare unu proiectu de lege despre reorganizarea universitãtii. (Propunerea se da la tipariu).

Urméza referadã comisiunii finantiale și pentru drumulu de feru.

Se primesce dupa atreiã cetire legea despre datoriã inca neotarita și despre inarmare.

Cu acestea se intrerupe siediintia și se continua în siediintia de séra la 5 óre. Ací se cetescu nuntulu casei de susu despre legea de espropriatiunii, precum și referadã comisiunii finantiale despre proiectulu de lege provitoriu la spesele pentru drumulu de feru. În fine se primesce fără discussiune conventiunea postale încheiãndu cu Helvetiã.

În siediintia (casei de susu) din 4 Decembre e la ordinea dilei proiectulu de lege despre egala îndreptãtire a nationalitãtiroru. Cei mai mulți vorbira pentru proiectu, între acestiã și episcopulu Silygyi, carele dice între altele, ca elu vorbesce cá episcopu alu romãndorã, cari facu 3 milioane din poporatiune și saluta cu bucurie proiectulu din cestiune, cãci prin elu s'aru multiamã dorintiele poporului.

Proiectulu amintitu se primesce atâtu în desbateru generale câtu și speciale neschimbatu. În fine se aduce unele legi din cas'a de josu, dintre care unele se aviséza la comisiunile respective.

Siediintia (casei de josu) din 4 Decembre. Se cetescu nuntulu casei de susu despre mai multe proiecte de lege. Dupa incurgerea unorã propuneri și a unei petitiuni se cetescu raportulu comisiunii centrale despre proiectulu de lege provitoriu la cerculu de activitate alu judecãtoriele militare.

Siediintia (de seara a casei de josu) din 4 Decembre. Dupa unele interpelatiuni se primesce proiectulu de lege despre doué linii de drumulu de feru.

Apelu

Cãtra onoratulu publicu românã!

Adunarea generala a Asociatiunii transilvane pentru literaturã romãna și culturã a poporului românãu prin conclusulu seu din 26/4. A gustu 1868 a comandatu — precum sa vede din nr. 22 alu foiei „Transilvaniã“ — Comitétului subscrisu, deschisulu îngrigire și de aici înainte pentru desvoltarea, înãltarea și lãtrea foiei „Transilvaniã“.

O placuta insarcinare e acést'a, cãreiã a coresponde și de aci încolo din tóte puterile sele, cu atâtã este mai grãta acestu comitutu, cu câtu a fostu și este elu, mai patrunsu de imperativã necesitate nu numai a esistentiei, dar' mai cu sémã a prosperãrei foiei mentionate, și cu câtu mai firma e sperantiã lui, ca din fóia acést'a voru resultã adevãrate folóse pentru publiculu românãu.

Cu cugetulu la aceste din urma a decisu deci comitétulu în Siediintia sea din 3 Novembre c. n. 1868 o înbunãtãtire formalã și materialã esterióra a fóiei numite, dispunendu, în urm'a unui raportu alu Secretariulu primariu cá Redactoriu, cá fóia acést'a sa se publice dela 1 Ianuariu 1869. în formatu 4tu pre chartia de calitate mai buna.

Cându engeta înse comitetulu acest'a la im-
plenirea însărcinării primite, nu-si pôte oprime de-
plin'a sea convingere, ca fôia Asociației „Tran-
silveni'a" numai atunci se va desvoltă, va înaintă
și se va lăti intru adevêru și corespundieriu a-
sceptărilor, cându va fi spriginita pre întrecute de
câtra fii natunei române, atât materialmente câtu
și spiritualmente.

Nu are deci comitetulu Asociației transilvane
cuvinte destule de caldure prin care rôga pre in-
tregu onoratulu publicu român: să binevoie ca a
veni intrajutoriu foiei desu-numite prin prenume-
rarea și conlucrarea la ea, fiindu de convingerea,
ca numai în urm'a unei îmbrățisieri caldure în
respectulu atât materialu câtu și spiritualu — va
pôte să existe și să propășieze spre binele natio-
nalu român fôia acest'a.

Fôia asociației „Transilveni'a" va eși și dela 1
Ianuaru 1869. încolo totu sub conditiunile de pân-
acum.

Elaboratele au a se adresă de-adreptulu că-
tra Redacțiune în Brașiov, ier' prenumerațiunile
au a se tramite la comitetulu asociației române
în Săbiu.

Din ședința Comitetului Asociației transil-
vane române ținuta la Săbiu în 8. Decembre c.
n. 1868.

I. Hanni'a I. V. Rusu,
v-pres. Secret. II.

Cuventarea deputat. Alesandru Mocioni în ședința din 28 nov. a dietei ung. desbaterea cauzei de naționalitate.

Onorata Casa! De asta data nu voiu să usta-
nesc atențiunea On. Casa prin o lungă cuventare
că și de unadi. Neci a-siu fi luatu cuventulu,
deca nu credeamu de lipsa a da câteva responsuri
scurte la observațiunile ce le amu auditu. Mai multi
dd. dep. tati și oratori escelinti, de și nu-mi fecera
imputatiune, totuși mi pomenira ca în discursulu
meu de unadi am fostu doctrinaru: și iera-si cum-
ca doctrinarismulu pôte să fie la locul seu aiu-
rea, dar nu în legatiune, unde cestiunile practice
trebesc deslegate în modu practic.

Nu știu în câtu amu fostu doctrinaru, neci
vreu să disputu despre acest'a, dar asié credu cum-
ca la tóta întemplantarea interesele poporulu și ale
tierii capeta atunci satisfacere mai multa de a prin
lege vomu stabili egalitatea de dreptu, fie chiar
pre bas'a doctrinarismulu, — de câtu atunci deca
nemiciamu acest'a egalitate de dreptu, precumu o fece
acest'a proiectulu comisiunei centrale, de și din
alta cauza, iera nu defelu din causa d'a încungiu-
ră doctrinarismulu, fie chiar la aparinti.

Pré onor. ablegatu Giorgiu Bartal a privitu
cestiunea din punctulu politice mai naltă și a disu
cumca deslegarea acestei cestiuni astadi nu mai e-
ste o cauza eschisivă patriotica (internă), — și
cumca și stienerea păcii universale, celei atât de
amenintate, preinde consolidarea imperatiiei austro-
unguresci.

Eu n'amu facutu conșcintiia cu politic'a mai
naltă, și de aceea amu creditu pururea cumca nu-
mai unia politica e buna, adeca: politic'a dreptu-
li. De altminte, atât'a potu spune și în politic'a
naltă, cumca de și dorescu sustienerea păcii uni-
versale, pacea lumii, totuși asié potu crede ca impe-
riulu austro-unguresu — ori câtu ar fi de con-
solidatu — se fie în stare a sustiené pacea uni-
versala, pre carea o potu turbuiă atât alte poteri,
unele și mai tari.

Dar în deslegarea acestei cestiuni nu este
problem'a noastră d'a așezuă pacea universală, ci
avendu noi o problema, acest'a nesmintitu e: d'a un
tôte poteri la vintu litate a unei batalii uni-
versale, că asié în contiel g're toi sa simu g'at'a
a privi cu curagiu în fat'a pericolulu, ce nu se pôte
făra egalitate în drepturi; și toema asta egalitate
l'jesce din proiectulu comisiunei centrale. (Apro-
bări.)

De mi se ierta să spunu impresiunea ce a
facutu a supra-mi întregulu decursu alu discussi-
unei, apoi voiu marturisi cumca adevêrat'a obiecti-
vitate, ce nu s'a perdutu din vedere neci de una
parte neci de alt'a, mi-a fostu spre multamire nu
mica, (Măscări S'a dimu!) dar c' atât'a mai putienu
n'au potutu să făca a supra-mi impresiune buna
acele cuvinte finali de ieri ale unui deputat, carele
într'atât s'a departatu de obiectivitate, în câtu ataca
de a dreptulu regulele de buna cuviintia. (S'au-
dimu!)

Nu vreu să-lu numescu pre acelu ablegatu.
(S'audim!) Nu m'a surprinsu, căci acum nu pen-
tro prima ôra s'a portatu densulu astfelu. Sa pôte
ca cerculu seu socialu primese cu placere asemene
portare. Numai de un'a mi pare reu, și acest'a
intru interesulu lui, adeca cumca pentru momentu
a uitatu, ca nu e în cerculu seu socialu, ci în parla-
mentu. (Cine a fostu?) Stefanides.

D. ministru alu invetiamentulu, ținendu de
unadi o cuventare — dupa datina-i elocinte și emi-
ninte, a disu între altele cumca la deslegarea a-
cestei cestiuni, nu trebe să acceptămu modulu de
privire alu singuracelor naționalități, ci pre alu
tierii: căci aceste interese suntu identice la tôte
națiunile. — Porcedendu toem'a de aci, d. mini-
stru trebui să primese prin consecintiia votulu mi-
norității: căci deca interesele suntu identice, apoi
din asta identitate se nasce și identitatea scutulu
legalu, adeca egalitatea, carea în proiectulu comi-
siunei centrale nu se pôte gasi. Deca nu m'a su-
prinsu a audi de la d. ministru o argumentatiune
eminente și logica, apoi nu m'amu acceptatu la a-
cele cuvinte de la dsa, prin cari dice ca „suntu
multi în credința cumca cestiunea de naționalitate
s'a nascutu prin ambițiunea unoru singurateci seu
prin nisuinte mai dejositive.“

În adevêru, d. ministru adanse cumca dsa nu
crede acest'a. Eu nu vreu să întorc acest'a sen-
tintiă, căci a-siu cadé toem'a în pacatulu în care a
cadiutu d. ministru, nesmintitu ca fără voi'a sa.

A disu ministru invetiamentulu cumca a-
rondarea e medilocu; scopu este domnirea.

Dar merse mai departe dicendu ca și domni-
rea e numai dedilocu; scopu, în fine, e multamir-
rea naționalităților, și cu asta ocasiune ni spuse
ca nu vre să examine deca și în câtu proiectulu
minorității ar pôte multamiri pre cele lalte natio-
nalități: pre un'a de sicuru n'o multamiese, și a-
cest'a e națiunea nemțiescă, carea defelu nu pôte fi
multamita pre bas'a proiectulu minorității.

Nu mai pre scurtu voiu să spunu diferința ce
esiste pentru nemți între proiectulu majorității și
celu alu minorității.

În virtutea proiectulu minorității, nemții —
precum odata a observatu și d. ministru — nu
multu voru dobendi prin arondare. E sicuru însă
ca cele 16 orășe sepusiane voru fi nemțiesci, și
suntu în țera mai multe alte orășe nemțiesci, că-
ror'a proiectulu minorității le da limb'a proprie în
afacerile lor interne și în corespundințele externe.
Acești'a nemții nu voru puté avé nici odata pre
bas'a proiectulu majorității: căci intr'acést'a lim-
b'a magiara este eschisivă pentru afacerile tuturor
municipielor.

Dupa proiectulu minorității, nemțiesca pôte
avé rol'a de limb'a a două în comitate, — asis-
derea în fra-care comitate, unde suntu nemți, pre
terenulu justitiu va avé dreptu egal cu cele lalte
naționalități. Dupa proiectulu majorității, nemțies-
ca este eschisa de pre terenulu justitiu toem'a că
și cele lalte limbi, afara de magiara, ceea ce au
și demonstratu dd. deputati antevorbitori.

Dupa proiectulu minorității, națiunea nemțies-
ca pôte să folosese limb'a sea proprie nu numai
în adunările comunale și municipale, ci și aici în
dieta. Cumca proiectulu majorității o eschide dela
acesu dreptu, — e de prisosu să demonstru.

Minoritatea da limb'e nemțiesci la universitate
drepturile ce le au și cele lalte, de-si nu toem'a
acele drepturi ce se dau limb'e magiara chiaru în
proiectulu minorității. Majoritatea vré numai o ca-
tedra pentru literatur'a nemțiesca.

Nu potu ști ca proiectulu minorității multam-
iese ôre pre nemți? d'ra deca aru treb'i să a-
lêga între aceste două proiecte, apoi credu cumca
alegerea nu le-aru fi anevora.

A mai disu d. ministru un'a, și intr'acést'a a
mersu cu doctrinarismulu d'ra mai departe decâtu
mine, a disu ca „deca în proiectu amu proclamă
principulu arondării, avendu acest'a o influință
es rațională asupra administratiunei din țera in-
trêga: n'amu puté să-lu otarim numai că per tan-
gentem; ci mai întâu aru trebui să satisfacem
unoru conditiuni premergătoare, și mai înainte de
tôte să stabilim unele criterie active ale natio-
nalității, pentru ca asié putem apoi constată cumca
în care comitate care naționalitate e în precumpe-
nire. D'ra d-sea nu s'a opritu aci, plecâ mai de-
parte, afirmandu ca ne trebe o asié numita „Ju-
risdictions-Norm“ pentru a ști ca în care casu,
care judetiu e competente, apoi o procedura sepa-

rata pentru a ști decurgerea procesulu, încheierea
lui, a căru'a fine este cumca judecatoriulu va sa
condemne pre respectivulu individuu a fi serbu, ro-
mân, seu némtiu.“

Marturisescu ca la subscrierea proiectulu mi-
norității, nu mi-amu adusu aminte de aceste greu-
tăți: d'ra, presupundu esistiința tuturor aces-
toru greutăți (căci e lucru conscientiosu a otari
cumca în care comitate care naționalitate este în
preponderanță, și prin urmare pre bas'a majorita-
tei a pronunțâ limb'a domnitoria) totuși credu ca
acelu principu aru treb'i să-lu aplicămu cu con-
șcintiia nu duplicata și insesita mai înainte de a
pronunțâ cumca limb'a magiara este cea oficială
în țera. (Claritate în drépt'a. Întrerumperi: Asié
e!) Căci, On. Casa! deca pre bas'a datelor sta-
tistice nu se pôte otari carea este limb'a majorita-
tei din cutare comitate; apoi cu atât'a mai putienu
se pôte face acest'a pentru țera intrêga, — și a-
nume intru interesulu minorității contra majorității.

(Va urmă)

Principatele române unite.

În ședința camerei dela 28 Noevrie a. c.
cu ocasiunea discussiunei responsulu cuventulu de
tronu depot. și presed. camerei Ioanu Bra-
tianu, fostu ministru, da unu sumariu despre
conduit'a sea politica câtu a fostu ministru. Noi
cari amu reproducu din cartea rosia pasage privi-
torie la Romani'a reproducem dupa „Romunulu“
acum din cuventarea dlui Bratianu celu putienu
cele ce se referescu la afacerile cari le amu fostu
estrasu din cartea rosia.

Dlu Bratianu vorbindu mai întâu despre ad-
ministratiune, justitiia, drumuri etc. venindu la to-
litic'a esteraa dice:

„Acum amu să respundu unei alte ilustratiuni,
unei eminente, de o alta importantia, fiindu ca
chiaru pozițiunea ei i-o da; amu să respundu dlui de
Beust, care s'a facutu organulu tuturor plângerii-
loru, tuturor impuțărilor ce s'a creditu de civi-
lilia a se face în strainatate în contra noastră.
D'ra mai întâu voiu respunde inca cuvintelor dlui
Apostolănu care a disu ca ne-amu datu demisiu-
nea pentru ca amu avutu conșcinti'a ca ducem
țera la prapastia, etc. Amu disu ca amu facutu
multe gresieli, și deca întemplantarea me va obligă
vre-odata a mai veni la putere, pôte ca nu le voiu
mai face totu pre acelea, — speru acest'a pentru
mea mea inteligență, — d'ra suntu incredințiatu
ca iera voiu face gresiele. Pôte ca m'amu cobo-
ritu dela putere, fiindu ca e bine că unu omu sa
se pôte reintôrce asupra tuturor faptelor sele și
sa le pôte studiă și cântări că sa seia cum tre-
bue să mă g'a înainte, silindu-se a evita gresielele
ce a comis de já. Este credu de trebuință că
un omu sa nu stea prea multu tempu susu, fiindu
ca înaltimea și greutatea i-lu potu ameli, și apoi
credu ca și deca nu a-siu fi fostu destulu de con-
scientiosu, totu erau de ajunsu patimile, atacurile
cele inversionate cari s'au facutu administratiunei
mele, pentru a o paraliza și a o silii să-si dea lo-
culu alteia: puteli vedé cu câta inversiune s'aru
fi repetitu acele atacuri, deca chiaru dupa esirea
noștra dela putere ele totu se mai repeta și astadi,
incântu, în locu de a ne ocupă să mergem înainte,
stăm în locu numai că sa audim cum se ataca
administratiunea trecuta.

„D-lor, s'a disu ca este influința consulilor
care a silitu pre ministeriu să se retraga dela pu-
tere. Eu amu disu în particulariu, în adunările in-
time, și o repetu astadi la tribuna camerei ca chiaru
acei cari nu ne cunosc, știindu numai pozițiunea
noștra de guvernulu alu Romaniiei, de ministrii man-
datari ai natunei române nu trebu au să credea ca
amu fi fostu capabili să facem, nu o lasitate in-
dividuală, d'ra o lasitate națională. Nu, nu e in-
fluința consulilor care ne-a silitu să ne retra-
gem; situațiunea E-ropei și situațiunea ce ni s'a
facutu la noi în țera ne-a îndemnatu să credem
ca este prudență să ne tragem dela putere, spre
a lasă locul unoru ômeni cari au totu atât'a ani-
mă de români că și noi și cari au esperința și au
datu dovedi de talente mai multa decâtu noi.

„Mai întâu d'loru, ômeni cari s'iedu multa vreme
la putere slabesc, fiindu ca lumea nu vede
decâtu numai r'ulu: trebeu numai geniuri mari,
și ômeni cu talente fôrte superioare că sa pôte să
se țena multa vreme la putere fără că lumea sa
nu se ostenesca de densii. Noi nu suntem și nici
ne credeamu de talia aceea, simțiamu ca lumea

incepuse sa se osteneasca, si era mai bine sa ne retragem pana candu lumea nu era cu totul ostentata.

„Dara este si alta consideratiune. Ore este bine ca consilierii tronului sa fie totu-deuna totu aceia-si? Este bine ca numai o nuantia, chiaru care aru reprezenta marea majoritate din tierra, sa dea consilierii tronului? Nu, este bine sa se dea ocaziune si celorlalte nuantii a se apropia de tronul ca tronul sa-i veda, sa-i apretineasca, sa-i stime; si ei sa se obicinuesca a-lu iubi, si a-lu adora mai multu decatu poze sa faca cine-va candu vede pre suveranu de departe.

„Dara, dloru, in situatiunea de fatia era o ratiune de statu si mai mare, si mai urgente. Din tote partile se radica glasuri, si glasuri puternice cari au o influentia mare, nu numai asupra unui statu de a doua ordine ca alu nostru, care e nascutu de ieri, dara chiaru si asupra imperatoru celorlalte mai puternici. Ei bine, candu se radica o opiniune care este defavorabile unui guvern, este de datori sa se retraga, si sa iese pentru sa via altii sa dovedesca lumea ca ceea ce s'a disu nu este adeveratu, si ca ceea ce esprima acelu guvern nu era o opiniune impusa natiunii, ca acelu guvern nu era alu unei partide, ci in actiunea sea cea mare, era expresiunea natiunii intregi (aplause). Dloru fi-ti incredintati ca omenii de valoarea acelor care sunt astadi la putere, omenii cari prin trecutulu lor au pututu sa inspire increderea, fiindu ca au fostu multa vreme la putere, au sa vie si sa dovedesca Europei ca ceea ce s'a disu ca noi suntemu instrumentulu altei puteri si altoru interese decatu ale natiunii noastre n'au fostu adeveratu. Suntu incredintati ca acei cari au venitu la putere dupa noi, au sa desmintia totu ce a fostu calumniosu, si sa dovedesca lumea ca natiunea romana voiesce, iera nu face vointa cutarui omu seu cutarei partide. (aplause).

„Dloru, ce ne acusa pre noi cartea rosia? Acesta carte este de 110 pagini si 30 suntu destinate numai Romaniei. Dloru, intolerantia religioasa este partea intai. Ei dloru, va raspunde ministerulu de astadi in acestu anu amu raspunsu si noi: nu este intolerantia religioasa, ci este, o gena, o inconvenientia sociale si potu dice natiunala. (aplause).

„In Romania nu se crede ca s'au pututu realisa in asiá tempu scurtu tote conditiunile de putere, ca sa nu mai fie amenintata natiunalitatea, si de aceea s'a pusu chiaru in constitutiune ca nu se potu aduce in Romania colonii straine, si acestu s'a facutu nu din ura contra strainilor, vorbescu despre adeveratulu sentimentu natiunale, precum nici din intolerantia contra israelitoru, ci a facutu o parte a tierii ingrigita ca sa nu fie tiera inabusita de colonii straine. Eata ce amu spusu, si eata ce au sa spuna si succesorii nostri. Si atunci Europa nu va mai putea sa dica ca suntu cuvinte ale unoru omeni care voiescu sa exploateze proprietatea, fiindu ca onor. dlu D. Ghic'a si onor. dlu Cogalnicenu n'an trebuintia de acestu; positiunea loru este asecurata demultu in societatea romana; n'au trebuintia de mijlocele cele miserabile, de cari presupuneau strainii ca amu avutu noi trebuintia pentru ca sa exploatamu credinta populara, pentru a ne tiene la putere, si a destepa in trensa sentimente cari n'au fostu, nu suntu si nu voru fi ale Romaniloru. (aplause prelungite).

„D-loru, imi va dice cineva ca suntu imprudenti ca sa raspundu la cartea rosie; ca pote suntu presumptiosu, d'aceea viu se-mi redicu unu pedestalu in catu se me potu sui la inaltimea D-lui de Beust ca se-i raspundu. Nu, D-loru, ca este o necesitate nascuta in mine din o mare grija, vedindu pre Siefulu cabinetulu

(Va urma.)

Varietati.

** Il. Sea Dlu Episcopu gr. cat. alu Gherlei, Ioann Vancea ne spune „Gaz. Transilvaniei“, e denumitu Archiepiscopu si Metropolitu pentru Archiepiscopu Alb'a-Jul'a (a Blasiului).

** Diariulu „Federatiunea“ i se intentasera in ver'a trecuta procesu de presa pentru articuli in cestiunea uniunii Transilvaniei cu Ungaria. Dupa cele ce cetimu in acelu diariu, vedemu ca jurii au absolvitu diariulu respective pre redactorele lui de invinuirea ce i-o facuse procurorulu de statu.

** In septamanile trecute ne anuncia „Gazeta Trans.“ destituirea redactorelui densei Iacobu Muresianu din postul de Directore la gimnaziulu rom. catolicu din Brsiovu. Causa se dice in decretulu respectivu, ca e procesulu pronuntamentulu. Fiindu ca tiera noastra se afla inca sub legile austriace, nu pote fi vorba de beneficiile jurului cum se intempla cu „Federatiunea“. Dupa cele ce cetimu din ins'a-si Gazeta, se aru vede ca procesulu a esitu la instantia prima in defavoarea respectivulu redactore, pentru ca spune insusi ca au luat recursu.

** Diariu noue au aperutu in tempulu din urma in Romania, si adeca in Craiova „Stindardulu liberu“ foia, pre catu o potemu apretiu liberal moderata si bine acrisa; in Iasi, Romaniaa asemena liberal moderata cu deosebirea de cea dintai ca e mai precisa in aderintia sea catra guvern; in fine la Bucuresti „Le Buletin international“ editiune orientala (in limba franceza; alte editiuni mai are in Parisu ca diariu cotidianu, apoi in Dresda, Brussel'a, Florentia, Nimes ca foia septemanaria). Salutamu acestu acrescimentu in literatur'a diaristica; si in ceea ce privesce diariile romane amu doru ca sa patemu dice de tote ca suntu numai natiunali romane si sa nu mai fie deosebire intre guvernamentale si opozitionale etc., pentru ca unei natiuni june seu unui statu june opozitiunile pre multe nu-i suntu folositoare. Atentiunea noastra ne e pre atrasa catra afacerile nostre, ca sa putemu intra in discutii mai afunde incatu se atinge de afacerile de dincolo. Dicemu dara ca noi certele ce ni le infatisieza unele foi de acolo le aflamu numai qualificate de a sterna ingrigire.

** Industria noua de hãrthia. Caltorii ce au umblatu prin China si Iapanu sponu ca poporele din aceste doue tiri acum demultu pregatescu din hãrthia lucruri, cari la noi nu se facu decatu seu din lemn seu din metalu. Productele aceste se facu din o bormosela de hãrthia de Manilla versandu-se in forme de arama si devenindu tari dupa ce se usca. Producte de felulu acestu au inceputu a se face acum si in America si parte si in Europa. In New-York d. e. se facu din materia mai susu disa palerii si alte feluri de acopereminte de capu, prin cari nu strabate apa de locu. Aceste suntu forte estine si forte usiore. Se mai facu si lantri, cari se potu intrebuintia cu usuratate, nu intra apa intrensele si suntu forte usiore (la 30 policari lungime si largime de 12 policari vine greutate de 22 pundi).

Mai departe se fabrica din hãrthia manilla vase diferite pentru intrebuintiarea in case si la economiã, incatu nu petrunde in trensele nici unu feliu de fluiditate nici chiaru acrimile cele mai aspre. Din aceea-si materia se facu in tempulu celu mai nou gulere, care suntu asiã de insielatore incatu abia se potu cunoace din cele de pandia, comesiete (chemisette) si cravate. Industria in progresulu ei se bate precum se vede totu intr'acolo incatu sa intre sdrentiele in salonele cele mari. Precum s'a veritu in forma de bani sdrentiele in buzunarele omeniloru, asiã vomu ajunge de omenii voru fi imbracati in sdrentie si incatu nimica nu va mai fi lucru originale pre ei.

** Se vinde putere. In Parisu s'au facutu mai multe proiecte din partea unoru industriasi. Ei voru sa intocmesca nisce masini pentru ca sa produca putere mecanica, carea sa o vendia cum se vinde in Anglia puterea vaporulu la meseriasii cei ce lucra mai cu putienu, asiã incatu fabricantele carele lucra mai cu putienu are sa-si procure numai uneltele nu insa si puterea miscatore a unelteloru lui. Puterea acestu se conduce prin tievi suterane pana in ofcina unde are a se intrebuintia. Puterea mecanica e aeru comprimatu (indesatu laolalta), carea unde se intrebuintieza, pasiesce din tievea pre care vine in o rota pre carea o pune in miscare. Puterea se vinde cu cubmetrulu in pretiu de 6 xr. v. a. Socotel'a facuta arata ca pentru putere de unu calu se cere 24 xr. v. a. de ora.

Publicare de concursu.

Pentru inlocuirea unui postu vacantu de invetiatoriu greco-orientalu in Dognacska se publica urmatorulu concursu.

Competitorii la acestu postu pentru care s'a alacuitu o lefa de 126 fl. v. austr. pe anu, pentru

cheltuiela de lemne de arsu 6 fl. 30 si pentru invetiatura de Duminea 16 fl. 80 si case de siedere in natura, suntu datori, pana in 6 septamani din diuã publicarii acestuã concursu, a predã Onorabilei Diecese greco-orientale din Caransebesiu, o petitia scrisa de propria mana, continendu vers'a, starea, (meseria), moralitatea si capacitatea ceruta la specialitatea invetiatorulu.

Vien'a in 5. Decembre 1868.

Directia generala a K. I. priv. austriã societii de Pãi ferate.

18—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunii de invetiatoriu la Vam'a-Buzeului cu salariu de 160 fl. v. a. si cãrtiru naturalu, se deschide concursu. Doritorii de a ocupa acestu statiune, voru adresa concursele loru la subscribulu pana la 6 Decembre a. c. cu documentele: ca suntu de religiunea gr. or., ca au absolvatu cursulu pedagogicu, ori clericalu, in institutul archidiecesanu seu celu putienu 4 clase gimnasiali, si ca cunoace limba magiara, fiindu ca are sa suplinesca si pre notariatulu comunei.

Brasiovu in 22 Novembre 1868.

Inspectoratul districtu scolaru gr. gr. alu Hidvegului.

Ioann Petricu,
Protopopu.

22—2

Publicatiune.

Dreptulu de crismaritu in Saliste pre tempulu din 1 Ianuaru 1869 pana in 31 Decembre 1871 se va esarenda prin licitatiune publica Duminea in 13 Decembre 1868 la 11 ore inainte de amedi in cancelaria oficiulu comunalu Saliste.

Conditiiunile de licitatiune se voru ceti inainte de inceperea licitatiunii si se potu si pana atunci vedea la Inspectoratul Salistei in Sabiu si la subsemnatulu oficiu comunale in orele de cancelaris.

Oferte inchise (sigilate) nu se primescu. Saliste, in 30 Novembre 1868.

Oficiulu comunale.

22—2

Concursu.

Pentru ocuparea posturilor invatiatorescu din urmatorele comune sa deschide concursu pana in patru septamani dupa inteia publicare esita in acestu foie.

1. Berzava cu salariu de 157. fl. 50. cr.-6 sinici de grau, 6. de cucuruзу. 30. Centinari de fenu, 12. orgii lemne de focu.
2. Ilteu, cu salariu de 120. fl. 9. sinici de grau, 9. de cucuruзу, 2. mesuri de madiare, 30. centinari de fenu, 12. orgii lemne de focu.
3. Monorostia, cu salariu de 100 fl. 5. sinici de grau, 5. de cucuruзу, 2. mesuri de madiare, 100. portione de fenu, 12. orgii lemne de focu.

Doritori de a ocupa aceste posturi, voru transmite concursele sele instruate cu documintele prescise si adresate catra Venerabilulu Consistoriu greco-orient Aradani, la subscribulu.

Semnatu in Totvaradia, in 25. Noiembrie 1868.

Ioann Belasiu

Protopr. si Insp. distr.
de Scolu.

Nr. 25—1

Edictu

Dumitru Vasile Maciucã din Brasiovu, carele de 4. ani si 6. luni de dile a parasitu cu necredintia pre legiuia sea socia Paraschiv'a nascuta Nicolae Urzica totu din Brasiovu, pribegesce 'n lume fara de a se sci loculu unde sa afla; este prin acestu citatu, ca'n terminu de siese luni de dile din diuã de astadi sa se presentie 'naintea subscribulu, la scaunulu protopopescu respectivu, spre a raspunde la invinuirile ce ise facu din partea prementionatei lui socii, cãci la dia contra si in absentia densulu se va decide — pre bas'a S. S. Canone ale Bisericei nostre ortodoxe — procesulu divortiale incaminatu asuprai.

Brasiovu 26 Novembre 1868.

Ioann Barão

Protopopulu Tractulu I. alu Brasiovulu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 3/15 Decembre 1868.

Metalicele 5%	59 50	Act. de creditu	142 50
Impumut. nat. 5%	64 75	Argintulu	118 50
Actiile de banca	667	Galbinulu	5 69